

Řeší sociální problémy, ale sami jim čelí

Pavel Cechl

Sociální pracovníci se v Česku potýkají s výrazně podprůměrnou mzdou. To má dopad nejenom na jejich životní úroveň, ale i na to, že často odcházejí do jiných, lukrativnějších oborů a úřady a neziskové organizace jen těžko shánějí nové. V regionech, kde chybějí, to může vést k nárůstu nezaměstnanosti i kriminality.

Zaznělo to na představení studie projektu Neviditelní, který se osudy sociálně a jinak znevýhodněných skupin zabývá. Odborní sociální pracovníci, kteří lidem pomáhají například s dluhy, psychickými potížemi či problémy v rodině, podle ní berou v průměru jen okolo 32 103 korun měsíčně. Mají tak v průměru zhruba o 7,5 tisíce korun méně než stejně vzdělaní lidé v jiných profesích.

Téměř 22,5 tisíce sociálních pracovníků se podle studie ocitá

v tíživé finanční situaci. „Tento dopad se prohloubil v posledním roce a jasně viditelný je zejména ve velkých městech, kde jsou vysoké náklady například na bydlení. Nejen hypotéka, ale i nájemní bydlení je pro tyto pracovníky ve městech prakticky nedostupné,“ řekl Aleš Rod z Centra ekonomických a tržních analýz.

Nejedná se ale podle něj o krátkodobý problém zapříčiněný inflací, ale v podstatě setrvalý stav. Rod je členem Národní ekonomické rady vlády, minulý týden společně s ministry představoval konsolidační balíček daňových změn a úspor.

Zkušenost s tím má i Tereza Ševčíková, vedoucí Občanské poradny Pod křídly ve Valašském Meziříčí. Ta si loni prošla menší osobní krizí, jež vyplývala mimo jiné z nízkého finančního ohodnocení. „A to například když jsem viděla, že prodavačka v Lidlu má vyšší nástupní plat než já po 24 letech praxe,“ řekla.

Práce, kterou vykonává, je podle ní vysoce odborná, když pracovníci občanské poradny radí lidem s dluhy, exekucemi, nájemy, dávkami. „Jsme vlastně napůl právníci,“ upřesnila.

Vážnoucí financování

Podle ředitelky Domu tří přání Markéty Školoudové jí podali jen letos dva zaměstnanci výpověď s tím, že jediným důvodem je nízký plat. „Sociální pracovníci nad třicet let u nás berou třicet tisíc hrubého,“ řekla.

Dům tří přání poskytuje sociální, psychologickou či pedagogickou pomoc ohroženým dětem a jejich rodinám, přičemž často jeho služby poptává stát i hlavní město Praha. Financování ale často vázne, ještě letos v dubnu Školoudová nevěděla, kolik dostane na platy zaměstnanců. „Takže jako fyzická osoba jsem si musela vzít v bance úvěr a podepsat směnku na sedm milionů,“ konstatovala.

Za těchto podmínek je pak těžké najít nové sociální pracovníky. Podle předsedy Asociace občanských poraden Hynka Kalvody se stává, že když v nějakém městě či regionu vypadne sociální terénní služba, má to na něj těžké dopady. „Způsobuje to nárůst nezaměstnanosti, kriminality a užívání drog,“ uvedl. Upozornil, že například v oblasti sociálních dávek v občanských poradnách o více než 90 procent narostly dotazy na pomoc se sociálními dávkami.

Kromě nepříznivé ekonomické situace se sociální pracovníci potýkají s nedostatečným společenským uznáním a často i psychickou deprivací spojenou se stresem. Podle projektu Neviditelní by pomohlo, kdyby jim stát navýšil platy, přičemž výrazně podílet by se mohly i obce, které nyní mají na kontech 300 miliard úspor. Také by pomohlo zvýhodněné bydlení pro tyto pracovníky.